

L'HORT ESCOLAR

Recursos bibliogràfics i a la xarxa

Agenda 21 Escolar de Lleida. Curs 2013-2014

BIBLIOGRAFIA

LLIBRES I LECTURES BÀSIQUES

Generals

AJUNTAMENT DE BARCELONA. Agenda 21 Escolar de Barcelona. Joan Solé i Hilda Weissmann. **L'hort escolar. Guia pràctica d'horticultura ecològica**. Publicació gratuïta, la podeu descarregar a:

<http://www.sostenibilitatbcn.cat/index.php/ag21-escolar-documents-i-hort-i-pati> 2006

AJUNTAMENT DE BARCELONA. Agenda 21 Escolar de Barcelona. Joan Solé i Hilda Weissmann. **L'hort i el jardí als terrats i balcons escolars**. Publicació gratuïta. Suplement a la Guia pràctica d'horticultura ecològica, la podeu descarregar a

<http://www.sostenibilitatbcn.cat/index.php/ag21-escolar-documents-i-hort-i-pati> 2010

BUENO, M. **Manual práctico del huerto ecológico**. La Fertilidad de la Tierra Ediciones, 2007. www.lafertilidaddelatierra.com

BUENO, M. **El huerto familiar ecológico: la gran guía pràctica del cultivo natural**. Editorial Integral, 2006.

ARNAU, J., BUENO, M. **Huerto-jardín ecológico. Guía para el cultivo ecológico en pequeños y grandes espacios**. Editorial Integral, 2010.

CABALLERO DE SEGOVIA, G. **Parades en Crestall: el huerto biológico fácil; Balcón y terraza comestible**. Palma de Mallorca, 2002. www.gasparcaballerodesegovia.net

GENERALITAT DE CATALUNYA. **Què és l'agricultura ecològica?**. Editorial Pintar-Pintar, 2007 Publicació gratuïta. La podeu descarregar a: http://www20.gencat.cat/docs/DAR/AL_Alimentacio/AL01_PAE/06_Publicacions_material_referencia/Fitxers_estatics/album_infantil_de_ae.pdf

VALLÈS, J.M. L'hort urbà. **Manual de cultiu ecològic als balcons i terrats**. Barcelona: Ediciones del Serbal, 2007.

VALLÈS, J.M.. **La meva primera guia sobre l'hort urbà. Guia infantil i juvenil sobre el cultiu d'hortalisses en recipients (a partir de 10 anys)**. Barcelona, Ed. La Galera, 2008.

VENDRELL, F., BARRICALDA, COTS, S., CAMPS, R. **Fem un hort**. Biblioteca del cordill, n. 3, 2006.

FUENTES, T., SOLÉ, P., VIÑAS, L., RODRÍGUEZ, O. **Com fer un hort ecològic... amb consells i dites de la gent gran de l'Urgell**. Editat pel Consell Comarcal de l'Urgell. Es pot descarregar a:

<http://www.urgell.cat/serveis/publicacions/hort.pdf>

ROMERO, J. **El rebost de la ciutat. Manual de permacultura urbana**. Fundació Terra (2002). T. Publicació gratuïta disponible a www.ecoterra.org (apartat publicacions).

AJUNTAMENT DE BARCELONA. **Guia de jardineria sostenible** (Col. Guies d'educació ambiental, núm. 14). Publicació gratuïta, la podeu demanar al CRBS (Nil Fabra, 20), o la podeu descarregar a www.bcn.es/agenda21. Anar a Centre de Recursos - Servei de Documentació – Publicacions pròpies.

Més específics

AJUNTAMENT DE BARCELONA. **Recull de Recursos sobre Biodiversitat**. Publicació gratuïta, la podeu descarregar a www.bcn.es/agenda21 Anar a Centre de Recursos - Servei de Documentació – Publicacions pròpies.

BERNARD BERTRAND, B; COLLAERT, J.P.; PETIOT, E. **Plantas para curar plantas**. La Fertilidad de la Tierra Ediciones, 2007. www.lafertilidaddelatierra.com

ROSSELLÓ, J. Y SORIANO, J.J. **Cómo obtener tus propias semillas. Manual para agricultores ecológicos**. Junta de Andalucía y Red de Semillas “Resembrando e Intercambiando”, Sevilla, 2009.

WEBS: INFORMACIÓ BÀSICA, INFORMACIÓ TÈCNICA, BOTIGA VIRTUAL

www.punteco.cat

Partida de Sot de Fontanet, 7. 25197 Lleida.

Empresa ubicada a l'Horta de Lleida que ofereix espai i recursos per fer hort, cursos i tallers, oci ecològic, club horticultura, assessoria i botiga.

www.asocoa.com.

Empresa de productes fitosanitaris i fertilitzants que disposa d'una ampla gama de productes ecològics per al nostre hort i jardí que es poden adquirir des de la seva pàgina web.

www.ccpae.org

Web del Consell Català de la Producció Agrària Ecològica

www.clementeviven.com

Clemente Viven és una empresa dedicada a la producció i comercialització de llavors. A la seva pàgina web podeu adquirir la seva línia de llavors ecològiques: hortalisses i aromàtiques. També us podeu descarregar en PDF arxius amb informació bàsica dels diferents cultius.

www.ecotenda.net

És una empresa dedicada exclusivament a la venda de productes ecològics. A la línia d'agricultura i jardineria trobareu tot lo imprescindible per fer un hort.

www.esporus.org

És un centre que treballa per la recuperació, conservació i divulgació de les varietats tradicionals. A la web podeu conèixer les varietats autòctones de fruites i verdures de casa nostra. Tarpuna i l'Associació l'Era, a través del seu projecte Esporus, amb la col·laboració de les Refardes, han impulsat “Tresor de llavors”.

www.lafertilidaddelatierra.com

Editorial “La Fertilidad de la Tierra”, que té com a objectiu fomentar i difondre l'agricultura, la ramaderia i el consum ecològic. Editen una revista trimestral i llibres relacionats amb aquests temes. A la seva pàgina web apareixen resums dels diferents articles publicats a la revista i altres apartats que poden ser interessants com intercanvis, idees pràctiques, cursos, activitats i notícies.

www.gasparcaballerodesegovia.net

Per conèixer el mètode de cultiu ecològic anomenat parades en cretall que també s'ha adaptat per balcons i terrats.

www.gencat.cat/darp/

web del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. Té apartats interessants com els de producció agrària ecològica, producció integrada, distintius d'origen i qualitat, etc. També trobareu diferents publicacions i recursos interessants relacionats amb la producció i el consum d'aliments ecològics.

<http://www.hortacasa.com/info/index.php> En aquesta web hi trobareu bàsicament informació i venda de taules de cultiu i altres productes complementaris per poder fer un hort al pati, balcó o terrassa.

www.horturba.com

Web interessant per a tothom, especialment per aquells que fan hort en taules de cultiu. Hi trobareu els següents apartats: Informació general sobre els cultius, amb consells pràctics sobre cultius, maneig, plagues i malalties. Oferta formativa, amb assessorament tècnic i formació pràctica. Blogs interessants per compartir experiències d'horts en terrats i balcons. maneig del cultiu Tenen també una botiga virtual. L'apartat de *l'enciam tafaner*, on particulars, escoles i institucions poden mostrar el seu hort. Botiga virtual on trobareu l'imprescindible per fer hort.

<http://www.fao.org/docrep/009/a0218s/a0218s00.HTM>

Projecte de creació i maneig d'un hort escolar fet per la FAO

www.infoagro.com

Web dedicada als cultius agrícoles des d'un punt de vista més tècnic i professional on podem trobar informació detallada sobre qualsevol cultiu i altres sectors relacionats amb l'agricultura.

www.infojardin.com

Pàgina web on trobareu informació general i foros de tot tipus de plantes: hortalisses, ornamentals, arbres, flors, plantes carnívores, ...

www.mamaterra.es

És el festival de consum ecològic, organitzat per l'Associació Vida Sana a Barcelona, pensat i destinat per als nens i nenes, famílies, mestres... En la seva pàgina web podeu descarregar-vos fitxes de l'hort: el disseny del medi, les eines i el treball del sòl, la fertilitat i el compostatge, la llavor i el secret de la vida, els habitants no desitjats de l'hort,

www.productosflower.com

Empresa dedicada als productes fitosanitaris que ha desenvolupat una gamma de productes biològics.

www.ruralcat.net

Web dedicada al sector agrari amb informació diversa promoguda pel Departament d'Agricultura.

www.terra.org

És la pàgina web de la Fundació Terra. Trobareu temes d'ecologia, una ecobotiga virtual i la col·lecció "Perspectiva Ambiental", un dossier periòdic d'educació ambiental en format d'unitats didàctiques. Els dossiers es poden descarregar en format pdf. Algunes publicacions relacionades amb l'hort són: nº 48 Biodiversitat al plat; nº 41 Cucs fent feina; nº 15 Agricultura; nº21 Permacultura; nº29 Compostatge.

www.vidasana.org

Web de l'Associació Vida Sana. Disposa de la secció "secretos del hortelano" on es troben molts consells pràctics, també hi ha bibliografia que es pot sol·licitar per internet i informació variada sobre agricultura ecològica. Organitzen cada any la fira Biocultura al mes de maig

MATERIAL DIDÀCTIC: LLIBRES, A LA XARXA, ALTRES

Generals

El huerto escolar

Ayuntamiento de Zaragoza, 2001

Guia que inclou orientacions per fer l'hort, fitxes dels conreus, fitxes sobre la fauna associada a l'hort, associacions, compost,... També inclou propostes per a l'aula.

No està disponible a la xarxa.

Guía del huerto escolar

Guia per al professorat que inclou pautes per a l'organització de l'hort com a recurs educatiu, tècniques de cultiu i propostes d'activitats

Autor: Carlos Romón

Edició Popular, Madrid, 1997.

Huerto escolar

CEIDA (Centro de Educación e Investigación Didáctico Ambiental)

Govern Basc, 1998

Disponible en pdf: http://www.ingurumena.ejgv.euskadi.net/r49-orokorra/es/contenidos/libro/huerto_escolar/es_10677/adjuntos/huerto_escolar.pdf

La agricultura ecológica, una alternativa sostenible - CIE Huerto Alegre

Una proposta d'educació ambiental en centres escolars. Trobareu material didàctic sobre hort ecològic i altres temes relacionats amb educació ambiental: Agricultura ecològica, materials, publicacions i recursos, fitxes i activitats, centre demostratiu i assessorament.

Edita Grupo de Cooperación Columela, 2006

El podeu descarregar en format pdf a: <http://www.huertoalegre.com/home.asp>, a l'apartat de publicacions.

L'hort escolar ecològic

Llibre didàctic que pretén, entre moltes coses, que serveixi com a suport als centres docents que ja fa temps que fan hort a l'escola, com també encoratjar aquelles escoles que encara no s'han iniciat. Hi podem trobar pautes bàsiques de com iniciar un hort escolar ecològic, fitxes d'experiments, activitats de compromís ambiental, consells de l'hortolà, dites, consells per a la redacció d'un projecte d'hort comunitari, recursos hort,...

Autora: Montse Escutia

Editorial Graó, Barcelona, 2009

També està inclòs en la maleta pedagògica "De l'hort a casa"

Maleta pedagògica "De l'hort a casa"

Materials didàctics adreçats a l'alumnat i al professorat de primària i secundària de Catalunya

Editat per l'Associació Vida Sana i la Generalitat de Catalunya

Sol·licitar en préstec: CRP Segrià, Agenda 21 Escolar

Específics

La recerca al sòl

Propostes per investigar el medi
Editorial Teide, 1984. (Col·lecció Bivac; 4)
*Col·lecció descatalogada.
Disponibles a la Biblioteca Pública de Lleida

Kit pedagògic “Biodiversitat al plat”

Els materials que componen el kit són: manual de multiplicació i conservació de llavors d'enciam, joc de cartes educatiu sobre biodiversitat i biomimesi amb llavors, monografia nº 48, Biodiversitat al plat, de Perspectiva Ambiental i microhort-germinació de llavors
Editat per Fundació la Terra amb col·laboració de l'ERA, Barcelona, 2010
Per comprar i sol·licitar contactar amb Serveis Ambiental a: ecoterra@ecoterra.org

Treballs de centres escolars

http://www.xtec.es/formacio/aules_obertes/pdf/projectesinter_0910/02_llavor_plat.pdf

Projecte “De la llavor al plat”

Institut Maria Rúbies (Lleida), curs 2009-2010

Aula Oberta. Autors: Anna Cases, Maria Cecília Domènech, Pere Escanilla

http://www.reus.cat/educacio/EDU_treballs_guanyadors_2009

Els Premis Angeleta Ferrer i Sensat a la Innovació Educativa. Els premis els convoca l'Àrea d'Educació i Formació de l'Ajuntament de Reus, amb l'objectiu de promoure projectes d'innovació educativa vinculats a la ciutat de Reus. L'any 2009 el segon premi se'l va emportar l' Escola Rubió i Ors de Reus amb el projecte *Fem ciència a l'hort*, i el tercer premi el projecte *Cuinem les nostres verdures* d'Hermínia Rodríguez i Rosa Ma. Teixell

Més...

www.5alida.es

La campanya “5 al dia” té com a principal objectiu promoure el consum de les fruites i hortalisses entre els infants, així com entre les seves famílies. En aquesta pàgina web hi trobareu informació diversa sobre el tema: fotos de les diferents famílies de fruites i verdures, les seves propietats per a la salut, la millor temporada de consum, dites i refranys populars, entre d'altres.

<http://clic.xtec.cat/ca/act/index.htm>

La zona Clic és un servei del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Està format per un conjunt d'aplicacions de programari lliure que permeten crear diversos tipus d'activitats educatives multimèdia. A la secció *biblioteca d'activitats* es poden trobar aplicacions relacionades amb l'hort. Alguns dels projectes que podem trobar són: L'Hort de l'avi Joan; Anem a l'hort?; És vital, fruites i hortalisses; Les eines de l'hort; Fruitas i hortalisses; El compostatge

<http://www.edu3.cat/Edu3tv/Inici>

A l'apartat ciències naturals trobarem força recursos audiovisuals del programa *El medi ambient* de la TVC, relacionats amb l'hort: “Tisorettes, un insecte contra els pugons” (Batxillerat, ESO); “Escola Natura Angeleta Ferrer” (EP, ESO), “Juneda” (EP, ESO), “Fertilitzants i biodiversitat” (BT, ESO); “Productes alimentaris a través d'internet” (EP, ESO); “Els adobs” (EP, ESO), entre molts d'altres, “At Grandma's garden” (EP)

<http://www.elxop.cat/catala/contingut/casa-entorn/entorn/calendari-p.htm#febre>

En aquesta adreça trobareu dites populars catalanes i les feines del camp que s'han de fer més a més.

<http://escoles.compostlive.com/>

A la web de Compostlive escoles, la comunitat online de l'autocompostatge pe a centres educatius, trobareu propostes i activitats didàctiques, per treballar a un nivell de primària, el compostador i el procés de compostatge. Aquelles escoles que vulguin poden inscriure's i a la pàgina i compartir així experiències, anècdotes, fotos... amb altres centres escolars.

<http://www.girona.cat/caseta/>

La Caseta de la Devesa és un centre d'educació ambiental i de recursos de la ciutat de Girona, adreçat no només al centres educatius, sinó també a tota la ciutadania. A la pàgina web trobareu material didàctic, tant fitxes per als alumnes com informació per al professorat. Material que podeu descarregar en PDF o power point. En relació a l'hort hi ha el següent material: De l'hort al plat: les amanides, L'orgànica i el compostatge, i el Mercat Municipal.

http://www.vilafranca.cat/html/mediambient/educacio/horts_escolars.html

L'ajuntament de Vilafranca del Penedès, en el marc de l'activitat "Fem un hort!" ha editat un nou material educatiu adreçat al primer cicle de primària i que pretén ser una descoberta de l'hort ecològic escolar. Hi trobareu fitxes per a treballar conceptes curriculars a través de l'hort al llarg de l'any.

<http://www.xtec.es/serveis/crp/a8930002/>

Centre de Recursos Pedagògics de Badalona. A la secció *Activitats* trobareu intercanvi d'experiències pedagògiques en la presentació del seminari "l'Hort: un entorn d'aprenentatge"

http://www.campsdaprenentatgeib.cat/sonferriol/son_ferriol.html

Al camp d'aprenentatge Son Ferriol, a l'apartat materials i documentació trobem material sobre hort interessant que es pot descarregar:

- La reproducció de les plantes
- Aprenem amb les hortalisses
- Aprenem amb l'agricultura ecològica

ARTICLES DE REVISTA

Un recull parcial i inacabat...

Revista "**Perspectiva ambiental**"

"L'agricultura", nº 15 (abril 1999)

"Biodiversitat al plat", nº 41

"Cucs fent feina, nº 15

"Permacultura", nº 29

"Compostatges" n º48

Blanco García, José. "**¡Vámonos al huerto**". A: *Cuadernos de pedagogía*, nº 284 (octubre 1999), p. 33-36

Chillida, Ana; Cruset, Maria. "**Amb hort o sense. Som-hi?**". A: *Guix dos*, núm. 130 (desembre 2006), p. 3-15

Chillida, Ana; Cruset, Maria. "**L'hort ecològic de la nostra escola**". A: *Guix elements d'acció educativa*, núm. 332 (febrer 2007), p. 13-21

Cols, Carme; Fernández, Pitu. "El Safareig www.elsafareig.org: un espai de comunicació a l'entorn dels infants i de la natura". A: *Escola catalana*, núm. 392 (juliol/agost/setembre 2002), p. 34-36

Diego, Nerea de; Perea Igone; Calvo Mónica. "**L'hort en una bóta**". A: *Guix d'infantil*, núm. 40 (novembre/desembre 2007), p. 31

Escutia, Montse. "**Els habitants no desitjats de l'hort**". A: *Guix elements d'acció educativa*, núm. 345 (juny 2008), p. 79-80

Escutia, Montse. "**Les eines i el treball del sòl**". A: *Guix elements d'acció educativa*, núm. 341 (gener 2008), p. 67-68

Escutia, Montse. "**La fertilitat i el compostatge**". A: *Guix elements d'acció educativa*, núm. 342 (febrer 2008), p. 79-80

Escutia, Montse. "**Hi havia una vegada un hort**". A: *Guix elements d'acció educativa*, núm. 338 (octubre 2007), p. 79-80

Escutia, Montse. "**Un hort ple d'artistes. El disseny**". A: *Guix elements d'acció educativa*, núm. 339 (novembre 2007) p. 81-82

Escutia, Montse. "**La llavor i el secret de la vida**". A: *Guix elements d'acció educativa*, núm. 346-347 (juliol/agost 2008), p. 83-84

Famiani, Sara. "**Focus en... un hort a cada escola**". A: *Infància a Europa*, núm. 10 (maig 2006), p. 33-34 .En castellà: *Infancia en Europa*, nº 10 (mayo 2006), p. 33-34

Feu, M. Teresa. "**Fem ciències el taller d'hort i jardí vist amb les de les ciències**". A: *Infància educar de 0 a 6 anys*, núm. 160 (gener/febrer 2008), p. 29-33

Fortuny, N; Fragoso, M. "Entre dos: De camí cap a l'hort". Article que trobareu a <http://blogs-primaria.bloc.cat/post/15987/261885>, a la pàgina fem blogs a primària. Tracta de l'hort com a **recurs educatiu**

Garriga, Neus. "**Els arbres i plantes de l'hort de l'escola**". A: *Infància educar de 0 a 6 anys*, núm. 158 (setembre/octubre 2007), p. 27-33

Girvert, Carme; Sala, Mercè. "**L'hort**". A: *Infància educar de 0 a 6 anys*, núm. 132 (maig / juny 2003), p. 11-14

"**Horts escolars ecològics**" [Diversos articles]. A: *Guix elements d'acció educativa*, núm. 338 (octubre 2007), p. 6-61

Jiménez Pascual, Almudena. "**Las propiedades de las plantas**". A: *Cuadernos de pedagogía*, nº 375 (enero 2008), p. 28-30

Kaufman, Miriam. "**Huertos, y más huertos. Investigando en la escuela infantil**". A: *Investigación en la escuela*, nº 25 (1995), p. 87-100

Martínez Miró, Tomàs; Caballero de Segovia Sánchez, Gaspar. "**El huerto ecológico**". A: *Cuadernos de pedagogía*, nº 245 (marzo 1996), p. 23-26

"**Plantas y flores en el aula**". A: *Cuadernos de pedagogía*, nº 373 (noviembre 2007), p. 24-26

Roás Triviño, José Manuel. "**El huerto escolar en la educación infantil**". A: *Aula de innovació educativa*, nº 100 (2001), p. 45-49

San Miguel, Itzian; Lejarraga, Arantxa. "**El huerto de Unezaintza**". A: *Infancia educar de 0 a 6 años*, nº 46 (noviembre/diciembre 1997), p. 24-30

BLOGS

Un recull parcial i inacabat...

Generals

<http://cultivoenmacetas.blogspot.com/>

Cultivos orgànics és el blog d'en Gabriel des de Xile. Hort en testos i jardineres.

<http://eco-agricultura.blogspot.com/>

Eco Agricultura és el blog d'un hort ecològic a terra.

<http://www.horturba.com/pep2/>

L'hort d'en Pep és el blog oficial de www.horturba.org

<http://picaronabloc.blogspot.com/>

Blog *Picaronà i el seu hortet*. Hort en testos. Conté molta informació interessant.

Escolars

<http://blocs.xtec.cat/lacinciafcil/?cat=20265>

La ciència fàcil, coneixement del medi natural i social a primària, és un blog que pretén ser una eina d'intercanvi de coneixement del medi natural i social de l'escola La Closa d'Esterrí d'Àneu. Es poden fer propostes i comentaris i entre tots fer que aquest sigui un blog actiu.

<http://hortlourdes.blogspot.com/>

L'hort al terrat de l'escola Lourdes

<http://hortribioiors.blogspot.com/>

Blog de l'hort de l'escola Rubió i Ors de Reus. L'any 2009 l'escola va guanyar el segon premi de Angeleta Ferrer i Sensat a la Innovació educativa amb el projecte "Fem Ciències a l'hort", un treball curricular de Ciències mitjançant els horts escolars i les TICS.

Si voleu accedir al treball "Fem ciències a l'hort", aquí teniu l'enllaç:

http://www.reus.cat/sites/reus/files/Premis%202009.%20on%20Premi.%20Fem%20ci%C3%A8ncies%20a%20l'hort_0.pdf

<http://pedagogoterapeuta.blogspot.com/>

Es racó des PT és una pàgina molt interessant on trobareu recursos, recomanacions, articles, enllaços, idees, propostes, notícies, relacionades amb feina de pedagogia terapèutica. Dins d'aquesta pàgina trobareu fitxes de suport lectoescriptura (l'hort escolar) que podeu descarregar de forma gratuïta en format pdf, i l'enllaç al blog del CEIP Sant Martí d'Arenys de Munt (<http://blocs.xtec.cat/hortsmarti/2008/12/>) És un blog molt complet d'hort. Hi podeu trobar molta informació: dites i refranys, eines de l'hort, el compostatge, el sòl, Ernest, fitxes de plantes, activitats de l'hort per triar i remenar, horts del món, l'agenda de l'hort, les receptes de Sant Martí, projecte hort escolar ecològic, treballs dels alumnes, ...

<http://elblogdelhort.blogspot.com.es/>

<http://blocs.xtec.cat/lhortetdalfes/>

Heu d'anar a l'hort: bloc 1, de videos o experiències:

<http://blocs.xtec.cat/lhortetdalfes/>

Des de l'escola destaquen dues activitats:

L'àlbum: <http://www.youblisher.com/p/233114-Album-de-fotos-de-l-hort-d-Alfes/>

I el conte: <http://www.youblisher.com/p/230258-Contes-Hortet-d-Alfes/>

A més, també teniu: web de l'hort-didàctica:

<https://sites.google.com/a/xtec.cat/l-hortet-d-alfes/>

amb mostres del treball dels alumnes, vivències, programacions i activitats (preparar i manteniment, sembrar i trasplantar, creixement d'hortalisses, hort 2.0,...)

CONTES, LLIBRES INFANTILS I JUVENILS

Un recull parcial i inacabat...

Bitxos

La casa de l'Àlex plena d'informació i diversió. Entra-hi (després de netejar-te els peus) i aprendràs perquè les abelles fan mel, com cacen les aranyes, on viuen les vespes, les marietes i els pugons....

Autor: Philip Ardagh

Editorial La Galera, Barcelona, 2010 (64 p.)

De 5 a 8 anys

Col·lecció Cicles vitals: la pomera, la marieta, la castanya...

Col·lecció de llibres temàtics. Fotografies extraordinàries. Cada llibre de la col·lecció està explicat en un llenguatge senzill: encapçalaments en negreta per als més petits i explicacions més detallades per als més grans.

Autor: Barrie Watts

Editorial Edebé, Barcelona, 1992

A partir de 3 anys

*Col·lecció descatalogada, disponibles a la Biblioteca Pública de Lleida

Col·lecció de contes de Casablanca (<http://www.mascasablanca.com/CA/elscontes2.html#10>)

Col·lecció on es mostren tots els aspectes de la vida a pagès al llarg de l'any, dedicant un conte a cada mes. Explicant els canvis que es produeixen a la natura i la incidència que tenen en les feines del camp, a l'hort i a la granja.

Autor: Escaramuix

Edicions Casablanca

¿Cómo se cultivan los alimentos?

Material interactiu sobre quines plantes creixen a cada estació, com a aprendre a cultivar fruites i verdures a casa, etc.

Autora: Valerie Guidoux

Edicions SM, Madrid, 2004 (22p.)

A partir de 6 anys

Coses que creixen

Col·lecció de cartoné amb solapes, per aprendre el vocabulari a través de l'associació

Edicions BEASCOA

Fins a 5 anys

Diccionari en imatges de les bestioles

Autora: Émilie Beaumont

Editorial Fleurus, 2010

Primària

El pagès i els cargols - Col·lecció Graó Pa amb xocolata

Autor: Enric Larreula Vidal

Editorial Teide, 2005

A partir de 4 anys

El pagès i els talps – Col·lecció Cues de Sirena

A l'hort de l'Enric hi ha pastanagues, tomàquets, enciams i naps..., però talps, també!

Autores: Mercè Escardó i Rosa Maria Curto

Editorial La Galera, 2003
Primària

Exploro l'hort de prop – Col·lecció Món Meravellós

Llibre il·lustrat per conèixer l'ambient hortícola i el conreu de plantes comestibles

Autors: Claude Delafosse i Caroline Allaire

Editorial Cruïlla, Barcelona, 2003

De 3 a 6 anys

Hi havia una vegada una llavor – Col·lecció Sorpreses de la Natura

Com es possible que creixi una planta d'una petita llavor? I d'on surten aquestes llavors? Aquest llibre inclou notes per als pares i als professors i activitats lúdiques que ajudaran a reforçar-ne els continguts

Autors: Judith Anderson i Mike Gordon

Editorial Barcanova, 2010 (32 p.)

A partir de 5-6 anys

Las semillas mágicas

El regal d'un mag fa que la fortuna de Joan creixi d'un en un, de dos en dos, de tres en tres i de quatre en quatre,...

Una bona història per disfrutar i per treballar les matemàtiques

Autora: Mitsumasa Anno

Fondo de Cultura Económica, México, 2004

Primària

Les coses del camp - La Laia i el Pep

Un llibre interactiu per aprendre el vocabulari de les coses del camp

Autor: Armelle Boy

Editorial Cruïlla, 2006 (20 p.)

Infantil

Les hortalisses - Col·lecció Minidiccionari de bebès

Altres llibres de la col·lecció: La fruita, Bestioles, La granja, el bosc, entre d'altres

Els podem trobar en català i castellà

Editorial Fleurus Panini, 2010

A partir d'1 any

L'hort - Col·lecció Petits Ajudants

A l'hort se senten molts sorolls estranys. Sota les solapes s' amaguen uns quants animalons d'allò més enfeinats. Vols jugar a endevinar què hi ha sota de cada un? Segueix les pistes que et donen els animals abans d'aixecar les solapes per saber si l' has encertat.

Autor: Richard Powel

Editorial ELFOS

A partir de 4 anys

L'hort màgic de la Marta - Col·lecció Llegir és viure

La Marta té un hort a la vora de casa seva, una masia al mig del camp. El seu, però , no és com el de l' avi Tomàs, on creixen tota mena d'hortalisses: tomàquets, enciams, pastanagues, cols, carabasses i albergínies... el seu és ben diferent. És un hort màgic. Vols saber per què? No t' ho pensis més, obre el conte i descobreix-ho!

Autora: Anna Obiols Llopart

Cadí Edicions, 2010 (36 p.)

A partir de 5 anys

M'agrada la fruita

Un llibre per mirar i tocar per aprendre els colors relacionant-los amb peces de fruita

Autora: Lorena Siminovich
Editorial Cruïlla, 2010 (10 p.)
Infantil i primària

Mi mundo ¿Cómo se cultivan los alimentos? - Colección Mi Mundo

Gira les rodes, obre finestres i desplega les solapes per esbrinar coses sobre l'hort i el cultiu dels aliments

Autor: Valérie Guidoux
Ediciones SM, Madrid, 2004 (26 p.)
Primària

Mirem el camp

Llibre sense text que reproduïx un seguit de situacions quotidianes sobre la vida en una masia, a l'hort, als estables, etc.

Autora: Roser Capdevila
Edicions La Galera, Barcelona, 2004 (12 p.)
Fins els 4 anys

No vull menjar tomàquets. Pop-up! Carles i Laia

Llibre animat i molt il·lustratiu d'hortalisses i altres aliments.

En Carles té una germana que es diu Laia. De vegades ell ha de donar-li el sopar, i és una feina força difícil perquè la Laia és molt exigent amb el menjar. Un dia se li acudeix una idea fantàstica per a que mengi...Aquesta és una història commovedora i molt pràctica. Sempre es podran utilitzar algunes idees del Carles per a obtenir els mateixos resultats a casa nostra!

Autor: Lauren Child
Editorial Serres (Grup RBA), 2007 (16 p.)
A partir de 3 anys

Semillas

Un relat emotiu de com un jardí comunitari donarà noves raons per viure als seus veïns

Autor: Paul Fleischman
Editorial Fondo de Cultura Económica, 1999
Primària: cicle mitjà i superior / Secundària

Una petita llavor - Col·lecció Bessonades

Llibre recomanable per nens que just comencen a llegir o per aquells que encara no en saben.

Autors: Allison Brown i Frank Edeisby
Edicions Beascoa
A partir de 4-5 anys

ASSOCIACIONS, CENTRES LÚDIC I EDUCATIUS

Arreu de Catalunya hi ha centres que ofereixen activitats i tallers relacionades amb l'hort i el que envolta la vida al camp. La oferta d'activitats és molt ampla: des de tallers d'hort i plantes aromàtiques, fins a crèdits variables, descoberta del medi i visites guiades... Poden ser estades de fins a mig dia a estades de dos o més dies. Alguns dels centres que ofereixen aquest tipus d'activitats són:

Lleida en Viu, Programa d'Educació Ambiental, Ajuntament de Lleida-Fundació Lleida 21

A l'activitat *Descobrim l'Horta de Lleida* es treballa el paisatge rural, el reg, els camps d'arbres fruiters, els marges, les hortalisses, les activitats agrícoles i la torre, amb la reflexió final sobre les relacions entre la Lleida rural i la urbana

Associació Amics de la Natura El Xop, Lleida

El Xop és una associació que promou diverses activitats de caire educatiu i cultural com exposicions d'art , turisme cultural , educació en valors i proximitat , intercanvis culturals ,...De totes les activitats que ofereix, n'hi ha una per donar a conèixer l'Horta de Lleida.

Granja escola i ecocentre Les Obagues, Juneda (Les Garrigues)

A les Obagues els alumnes aprendran a fer les feines pròpies de l'hort i moltes més activitats relacionades amb la vida al camp, com

<http://www.obagues.com/>

Associació mediambiental La Sínia (Tamarit, Tarragona)

L'associació mediambiental *La Sínia* ofereix activitats d'educació ambiental amb la finalitat de donar a conèixer l'agricultura ecològica i l'entorn natural, cultural i històric del riu Gaià. A l'hort de la Sínia els alumnes aprendran les feines pròpies del pagès, i a treballar també altres aspectes de la vida quotidiana: els hàbits alimentaris i la salut, la compra de certs productes,...

http://www.siniadelgaia.com/sinia/la_sinia_del_gaia.htm